Anul al 62-lea
6 PAGINI

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 91 Vineri 20 Aprilie 1945
6 PAGINI

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA
Lei 1800 pe 3 luni
Lei 3700 pe 6 luni
CAPITALA
Lei 2100 pe 3 luni
Lei 4100 pe 6 luni
AUTORITĂŢI 50% în plus

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
UNIV. COPIILOR
1800 lei pe 6 luni
ZIARUL ŞTIINŢELOR
1800 lei pe 6 luni
UNIVERSUL LITERAR
1800 lei pe 6 luni
VESELIA
900 lei pe 6 luni
TRUD ŞI SUFLET
900 lei pe 6 luni

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

„STATE MARI" ŞI „STATE MICI"

„State mari" şi „state mici" sunt incontestabil realităţi geografice, realităţi naţionale şi realităţi istorice şi tot incontestabil este că obligaţiile şi răspunderile ce decurg din aceste realităţi sunt în raport direct cu ele, fiindcă există acelaş raport şi între posibilităţi şi mărimea statului. După trecutul război mondial această erarhie între state a format obiectul multor discuţii, dar ceeace a constituit partea lor alarmantă pentru statele mici, ceeace a şi decis pe multe din ele să se solidarizeze şi astfel să alcătuiască unităţi politice regionale, care prin întinderea lor geografică reunită, prin asocierea populaţiilor lor şi prin urmărirea unui singur şi acelaş scop, să poată pretinde şi în fapt o situaţie de egalitate pe care în drept o aveau conform pactului „Societăţii Naţiunilor" cu statele mari, a fost tocmai teama ca o asemenea concepţie de erarhizare să nu fie o primă de încurajare acordată tendinţelor de dominaţiune care se afirmau din ce în ce mai accentuat din partea Germaniei şi a Italiei.

S'a făcut de sigur o gravă eroare atunci când s'a încercat stabilirea unei erarhii de state şi în raport cu drepturile acestora faţă de legea internaţională sau, cu alte cuvinte, când s'a transpus erarhizarea statelor pe planul juridic internaţional, lăsându-se impresiunea îngrijorătoare că se aduce statelor mici o micşorare a suveranităţii lor, atât în raporturile cu statele mari cât şi în legătură cu avantagiile ce izvoresc din dreptul internaţional care nu poate varia după întinderea geografică a unui stat sau după numărul populaţiei lui. Această eroare neintenţionată şi fără gânduri ascunse la unii, a fost însă pentru Italia şi Germania, prilejul de a pretinde dreptul la un potenţial moral, juridic şi politic internaţional cu mult superior faţă de statele mici. Planul musolinean al „pactului în patru" a pornit din această pretenţiune contrarie spiritului dreptului internaţional şi ea a dovedit, cu cât trecea timpul, că, de fapt, erarhizarea statelor pe planul juridic internaţional, slujea concepţia fascisto-hitleristă, care pretindea pentru statele mari dreptul de dominaţiune asupra celor mici.

Admirabila formulă găsită de preşedintele Truman pentru precizarea răspunderii statelor mari faţă de cele mici, înlătură, acum în preajma conferinţei dela San Francisco unde se vor pune bazele noului organism mondial de pace şi securitate, posibilitatea reînvierii unei asemenea concepţii.

„Răspunderea statelor mari este să slujească şi nu să domine popoarele mici" — a spus preşedintele Truman.

Sub această formă, erarhia dintre state devine un factor moral internaţional în folosul tuturora; el nu mai are nimic jignitor, nimic contrariu dreptului internaţional pe care, dimpotrivă, îl slujeşte fiind în apărarea lui; de către toate naţiunile solidare între ele, potenţialul fiecăreia trebue apreciat nu cantitativ ci în raport cu sinceritatea şi lealitatea lui.

Ar fi însă, pe de altă parte, o gravă eroare pe care ar face-o statele mici la rândul lor, dacă s'ar socoti îndreptăţite de a cere această egalitate juridică internaţională cu statele mari şi de a beneficia de garantarea securităţii lor şi de sprijinul statelor mari, fără acceptarea anticipată şi fără reticenţe, a unor reale obligaţii în apărarea solidară a păcii şi securităţii generale. In Camera Lorzilor, lordul Cranborne, relevând rolul „vital" pe care statele mici îl vor avea în noua organizaţie mondială de securitate, a spus că „ele trebue să accepte mari obligaţii pentru a asigura pacea". Aceste obligaţii, după cum a arătat lordul Cranborne, implică în primul rând punerea în aplicare a hotărîrilor Consiliului de securitate în mod „automat" fără ca diferitele state să-şi mai rezerve dreptul de a decide singure atitudinea ce o vor adopta. Lipsa acestui automatism a dus la ineficacitatea Societăţii Naţiunilor în împiedicarea războiului. Şi este exactă afirmaţia lordului Cranborne că un stat mic „riscă mai puţin acceptând aceste obligaţii automat, decât rezervându-şi dreptul de a hotărî".

Prin acest automatism, obligatoriu pentru toate statele membre ale viitoarei organizaţiuni mondiale de securitate, se stabileşte egalitatea juridică şi morală între state, iar principiul erarhizării, redus la proporţiile geografice şi la posibilităţile materiale, militare şi economice respective fiecărui stat, departe de a mai fi contrariu spiritului dreptului şi moralei internaţionale aduce dimpotrivă scopului comun, idealului comun de pace şi securitate, o augmentare a mijloacelor de apărare, „a capacităţii de intimidare a agresorului" după cum a spus lordul Cranborne. Şi în această augmentare, aportul statelor mari va fi considerabil fiindcă — după cum a precizat lordul Cranborne — ele „vor trebui să ţină mari armate terestre, flote şi forţe aeriene şi să fie gata, fără şovăire, să le folosească după dorinţa consiliului de securitate sau întru îndeplinirea unor acorduri regionale".

Statele mici, cu rari excepţiuni, au dat în cursul istoriei lor dovezi nenumărate că înţeleg să slujească pacea şi securitatea necerând altceva decât respectarea propriei lor securităţi. Caracterul strict defensiv al Micei Înţelegeri şi al Înţelegerii Balcanice şi aderarea lor leală la principiul colaborării internaţionale care călăuzea Societatea Naţiunilor, acordurile de securitate regională semnate de Belgia, un alt stat mic, înţelegerea dintre statele scandinave, porneau din aceeaş dorinţă a statelor mici de a contribui la acţiunea de securitate generală. Nereuşita acestei dorinţe se datoreşte tocmai faptului că două mari puteri, Germania hitleristă şi Italia fascistă, au considerat ca inerent potenţialului lor militar, dreptul de dominaţiune asupra altor popoare.

Acum când se pun bazele unei noui organizaţii mondiale pentru garantarea securităţii tuturor, statele mici nu se vor da desigur înapoi dela îndatoririle lor şi, întemeiate pe principiul enunţat de preşedintele Truman că „răspunderea statelor mari este să slujească şi nu să domine popoarele mici", ele îşi vor face o datorie de onoare de a contribui cu toate mijloacele lor la înlesnirea acestei răspunderi a statelor mari şi de a participa, alături de ele, la apărarea securităţii colective împotriva oricărui agresor.

MAJESTATEA SA REGELE A PETRECUT O ZI IN MIJLOCUL AVIATORILOR SOVIETICI

Acum câtva timp Majestatea Sa Regele Mihai şi-a exprimat dorinţa să cunoască avioanele sovietice de război şi pe aviatorii militari ai vecinei noastre dela Răsărit.

Răspunzând acestei dorinţe, d. general colonel Susaicov, locţiitorul preşedintelui Comisiei Aliate de Control din România, a invitat pe Majestatea Sa Regele pe un aerodrom din împrejurimile Bucureştiului unde se aflau escadrilele de aviaţie sovietice.

Cu această ocazie i-au fost prezentate Suveranului cele mai noui tipuri de avioane folosite de Armata Roşie, toate de fabricaţie sovietică: avioane de vânătoare, de bombardament, de asalt, etc.

De asemeni i-au fost prezentaţi şi piloţii sovietici, zburătorii încercaţi în războiul împotriva hitlerismului.

Majestatea Sa Regele a sosit pe aerodrom însoţit de d. general de corp de armată adjutant Nicolaescu Constantin, Lt. comandor aviator adjutant Udrischi Traian, căpitan Jaques Vergotti şi Maior Bercea.

De asemeni a fost de faţă d. general de brigadă Dămăceanu, ministru subsecretar de stat al armatei de uscat.

Din partea Sovietelor se aflau pe aerodrom d-nii: general colonel Susaicov, general lt. Vinogradov, general maior aviator Puntus, general maior Timofeev, general maior Moscvitin, colonel aviator Listrov.

Explicaţiunile tehnice asupra avioanelor ruseşti au fost date Majestăţii Sale de către lt. colonel ing. aviator Listus, Majestatea Sa Regele a urmărit cu mult interes aceste explicaţiuni, examinând îndeaproape avioanele şi dovedind toate cunoştinţe în domeniul aeronautic, El însuşi fiind un pasionat şurător şi posesor al unui brevet de pilot.

Suveranul s'a arătat foarte mulţumit de calitatea aparatelor sovietice şi de perfecţionările tehnice aduse de industria aeronautică din U. R. S. S.

După aceasta toate avioanele şi-au luat sborul, dovedind în aer calităţile şi posibilităţile cu cari sunt dotate. De asemenea, aviatorii sovietici au arătat măestrie deosebită.

Şurătorii sovietici au oferit apoi Inaltului Oaspe o agapă care a decurs într'o atmosferă de sinceră prietenie româno-sovietică. S'a toastat pentru Majestatea Sa Regele Mihai I, pentru Mareşalul Stalin, pentru prietenia Armatelor Ruse şi Române şi pentru virtuoşii şurători ai U. R. S. S.-ului.

La sfârşit Majestatea Sa Regele a ţinut să felicite pe aviatorii căpitan Constantinov şi căpitan Ovcearov pentru măestria dovedită în şorurile efectuate. Apoi Suveranul a mulţumit călduros d-lui general colonel Susaicov pentru ocazia ce i s'a dat de a cunoaşte avioanele sovietice şi a admira calităţile de sbor ale bravilor aviatori sovietici.

NOUILE RAŢII DE PÂINE

Subsecretariatul de stat al aprovizionării a dat următoarea decizie:

ART. 1. — Pentru locuitorii din municipii, comune urbane, suburbane, balneare, şi climaterice raţia de pâine integrală, pe zi, va fi de 200 grame de persoană.

Vânzarea pâinei integrale se va face pe bonuri de cartelă.

Pâinea integrală se va fabrica în greutate de 800 grame.

La fabricarea unei pâini se vor socoti 600 grame făină integrală.

In localităţile unde este uzul a se fabrica pâini rotunde din care se taie bucăţi, se va putea încuviinţa acest mod de fabricaţie de prefectura de judeţ.

In loc de făină integrală de grâu se va putea întrebuinţa la fabricarea pâinii integrale până la 20 la sută făină de secară sau cartofi. Acest amestec nu dă dreptul la niciun spor de preţ la pâine.

ART. 2. — Prefecturile de judeţ şi primăriile municipiilor şi comunelor sunt obligate a introduce cel puţin două zile fixe de mălai pe săptămână, în care zile nu se va fabrica pâine.

Raţia de mălai se stabileşte la 300 grame pe zi de persoană.

Vânzarea mălaiului se face pe bază de bon de cartelă, vânzătorii fiind obligaţi a ţine un registru special de mălai, în care vor trece intrările şi ieşirile.

ART. 3. — Lucrătorii din întreprinderile industriale dela oraş vor primi, în afară de raţia arătată la art. 1 din prezenta decizie, următoarele suplimente de pâine:

300 grame pe zi de persoană, lucrătorii care coboară şi lucrează efectiv în mine.

200 grame pe zi de persoană, lucrătorii cari execută munci grele.

Lucrătorii arătaţi mai sus, precum şi toţi ceilalţi lucrători, vor putea primi 300 grame mălai supliment pe zi de persoană.

Suplimentele de pâine se vor distribui la cererea întreprinderilor respective, pe bază de cartele colective, eliberate de primăria comunei unde aceste întreprinderi îşi au exploatarea, iar cele de mălai din porumbul procurat de întreprindere, conform normelor legale în vigoare.

ART. 4 — Pentru lucrătorii din comunele rurale, care renunţă la raţia de cereale prevăzută la art. 14 din decizia ministerială nr. 1987, publicată în Monitorul Oficial nr. 37 din 15 Februarie 1945, dorind a se hrăni cu pâine fabricată de brutăriile rurale, primăria comunei respective va întocmi un tablou cu arătarea numelui şi domiciliului acestor persoane.

Raţia de pâine pentru locuitorii comunelor rurale, înscrişi în acest tablou, se stabileşte la 200 grame pâine integrală.

Brutăriile rurale vor putea fabrica pâine pentru aceşti locuitori numai din făina cumpărată dela morile comerciale.

Este interzis brutăriilor rurale să fabrice pâine din făină provenită dela morile ţărăneşti.

In comunele rurale pâinea integrală se va fabrica în greutate de 800 grame. Pentru fabricarea acestei pâini se va socoti 600 grame făină integrală. Brutăriile rurale vor primi să coacă pâine frământată şi dospită de către locuitori din făină proprietatea acestor locuitori.

Prefecturile de judeţ vor controla tablourile de pâine întocmite de primării, cum se arată mai sus, eliberând brutăriilor rurale, pe baza acestor tablouri autorizaţiile necesare de făină.

Prefecturile de judeţ vor controla riguros şi periodic fiecare brutărie rurală, prin organele speciale, pentru a nu se întrebuinţa făina provenită dela morile ţărăneşti, a nu se fabrica decât cantitatea de pâine prevăzută în tablourile întocmite de primării şi vizate de prefectură.

In Bucureşti şi judeţul Ilfov decizinea intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial, iar în celelalte judeţe pe bază de ordonanţe în cel mult 48 ore dela primirea Monitorului Oficial.

PREŢUL PAINEI

Cu începere dela data publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial preţul maximal al pâinii a fost astfel stabilit:

Pâinea în greutate de 800 grame din făină integrală de grâu extracţie 90% 100 lei la brutării şi 108 lei la domiciliu.

RAŢIILE SUPLIMENTARE

Subsecretariatul de stat al aprovizionării face cunoscut că prin decizia ministerială relativă la regimul grâului şi al făinei, raţia de pâine a populaţiei se fixează la 200 grame de persoană.

Prin aceeaşi decizie se fixează un supliment de raţie pentru lucrătorii ce fac un efort excepţional în marile întreprinderi ce lucrează pentru armament sau materiale în legătură cu războiul.

Aceste întreprinderi vor prezenta de îndată la ministerul muncii (Piaţa Lahovari nr. 1), liste nominale certificate de şeful responsabil al întreprinderii în care vor fi trecuţi toţi lucrătorii ce fac un efort fizic excepţional, menţionându-se în dreptul fiecăruia meseria.

Şeful întreprinderii care primeşte cartelele colective pentru supliment este responsabil pentru întrebuinţarea lor, numai în scopul precizat mai sus.

VON PAPEN
INTERNAT LA REIMS

Paris 18, (Rador). — După cum anunţă corespondentul agenţiei „Reuter" în cercurile bine informate se precizează că von Papen şi cei doi fii ai săi sunt internaţi la Reims în estul Franţei.

PAPA INDEAMNĂ
PE CATOLICI SA FACĂ RUGĂCIUNI PENTRU PACE

Roma 18 (Rador).— *Intr'o scrisoare adresată episcopilor catolici din lume, Papa cere ca rugăciuni pentru pace să fie făcute de toţi creştini şi mai ales de copii. Nu este vorba de o enciclică oficială papală, ci de o invitaţie.*

UN APARAT DE EXTREMĂ PRECIZIE

Londra 18 (Rador). — Departamentul pentru cercetări ştiinţifice şi industriale britanic anunţă că a fost pus la punct un aparat de măsură de o precizie care merge până la cincizecea mie parte dintr'un milimetru.

Realizarea acestei minuni a technicii a fost necesară în urma cerinţelor de măsurare în industria aeronautică şi automobilă.

O EXTREM DE VIOLENTĂ BĂTĂLIE
SE DESFĂŞOARĂ PENTRU CUCERIREA BERLINULUI

Londra, 18 (Rador). — **Agenţia „Reuter" anunţă că agenţia germană „D.N.B." a declarat următoarele: „Bătălia Berlinului a atins paroxismul său. Nouă armate iau parte la ofensiva generală împotriva capitalei germane. Sute de tancuri sunt angajate într'o bătălie înverşunată dealungul fluviului Oder. Această bătălie e pe cale de a deveni una din cele mai violente din războiul actual".**

ARMATA ROŞIE A REALIZAT PĂTRUNDERI ADANCI IN LINIILE GERMANE DIN FAŢA CAPITALEI REICHULUI

Londra, 18 (Rador). — **După cum retransmite agenţia „Reuter", ştiri din sursă germană anunţă că armata roşie a realizat pătrunderi adânci în liniile defensive germane dela răsărit şi sud-est de Berlin.**

Trupele sovietice străbat ultimii 113 km. ce le mai despart de forţele americane dela apus.

Pe de altă parte, târziu în cursul nopţii de Marţi spre Miercuri Max Krull, redactorul militar al agenţiei de presă germane, a anunţat că „structura organică a frontului german a încetat de a mai exista".

❖

Londra, 18 (Rador). — Cu privire la trupele celor trei mari naţiuni cari înaintează irezistibil tot mai aproape de periferia Berlinului, agenţia germană „Transocean" a anunţat Miercuri după amiază: „Mâine şi poimâine, în faţa porţilor Berlinului se va da una din cele mai sângeroase bătălii ale acestui război".

Nouă armate sovietice iau parte la ofensiva generală dealungul unei linii ce se întinde pe 240 km. — a afirmat agenţia D. N. B. Ea a arătat că după ştiri din sursă germană primită depe front, armata sovietică a înaintat până pe poziţiile dominante din apropiere de Seelow la 50 km. est de Berlin.

La Moscova, se aşteaptă dintr'un moment într'altul un ordin de zi al Mareşalului Stalin cu privire la marea ofensivă sovietică.

Corespondenţii ziarelor şi agenţiilor străine la Moscova pot vorbi acuma de succesele sovietice „în direcţia Berlin". Comandamentul sovietic continuă însă să păstreze tăcerea de siguranţă.

După ştiri din Berlin, trupele sovietice, pornind dela capetele de pod depe malul apusean al cursului inferior al Oderului, înaintează spre vest căutând să depăşească prin flanc Berlinul dinspre nord şi eventual să stabilească joncţiunea cu trupele mareşalului Montgomery cari se aliniază acum dealungul fluviului Elba.

Pe frontul central, după ştiri din aceeaşi sursă, sovieticii au obţinut pătrunderi în arcul de cerc lung de 95 km. dela vest de Oder, imediat în faţa Berlinului, şi vârfurile de atac sovietice cele mai apropiate de capitală se găsesc la Eberwalde, la aproximativ 28 km. nordest de graniţele Berlinului.

In partea de sud a frontului, sovieticii se găsesc la vest de Neisse într'o manevră de depăşire la nord de Goerlitz. După ştiri germane, trupele sovietice s'ar găsi la aproximativ 18 km. nordvest de Goerlitz.

Mai spre sud — după o ştire transmisă de corespondentul din Moscova al agenţiei Reuter, trupele sovietice ocupă poziţii pentru asaltul împotriva oraşului Brno. Dacă Brno va fi depăşit, armata roşie se va găsi în curând pe calea sigură spre Praga.

TRUPELE SOVIETICE INAINTEAZA SPRE BRNO

Moscova, 18 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" transmite:

Urmărind încercuirea oraşului Brno, comandamentul sovietic a împins coloane mobile de ambele părţi ale acestui oraş pentru a tăia legăturile feroviare şi rutiere cu Praga.

La flancul drept, trupele sovietice înaintează printr'o regiune de coline şi dau lupte cu germanii în apropiere de istoricul câmp de bătălie dela Austerlitz.

Astăzi, Miercuri, populaţia Moscovei a aflat din presa sovietică că armata roşie distruge fortificaţiile germane depe frontul dela Berlin.

Deşi nu s'a făcut nici o declaraţie oficială în legătură cu noua ofensivă sovietică, „Izvestia" reproduce o serie de fotografii arătând cazemate germane nimicite de soldaţii sovietici, care au

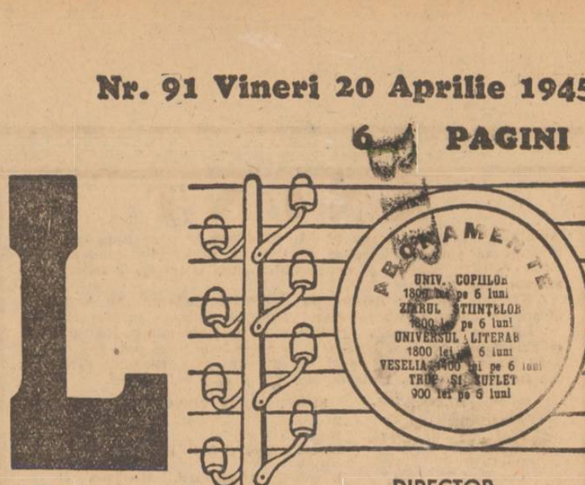

ca legendă următoarele cuvinte: „Unităţile armatei roşii sdrobesc fortificaţiile germane din direcţia Berlin".

TRUPELE SOVIETICE AU CUCERIT
ORAŞUL FISCHHAUSEN ŞI ALTE LOCALITĂŢI

Moscova, 18 (Rador). — Comunicatul militar sovietic dat de Biroul de Informaţiuni asupra operaţiilor din ziua de 17 Aprilie are următorul cuprins:

In cursul zilei de 17 Aprilie, în peninsula Samland, la vest de Koenigsberg, trupele depe cel de al 3-lea front bielorus, continuând ofensiva, au cucerit prin luptă grea oraşul şi portul Fischhausen şi localităţile Littausdorf, Faffken, Sanglinen, Neuendorf, Dargen, Tenkitten, Kalkstein, Leingen, Rosenthal, Karlshof, Wischrodt, Nepleken, Bluebau, Zimmerwude şi Peise. Resturile grupului înfrânt de trupe germane sunt respinse în zona portului Pillau, unde trupele noastre le exterminâ. In luptele din ziua de 16 Aprilie, trupele depe acest front au făcut prizonieri 5630 ofiţeri şi soldaţi germani şi au capturat următoarea pradă de război: 47 tancuri şi tunuri automotoare, 78 vehicule de transport blindate, 385 tunuri de câmp, 210 mortiere, 730 mitraliere, 2512 camioane, 64 tractoare cu şenile şi tractoare, 350 vagoane de cale ferată, 36 depozite de materiaj de război, etc.

Trupele depe cel de al 2-lea front ucrainean, continuând ofensiva, au ocupat la 17 Aprilie oraşul Zistersdorf, centru din regiunea petroliferă a Austriei, precum şi alte peste 30 localităţi, printre care Palterndorf, Maustrenk, Kettlasbrun, Parsdorf, Hebersbrun, Wolfpassing, Hautzendorf şi gările Dobermassdorf, Orsting şi Parsdorf.

Pe teritoriul Cehoslovaciei, la nord-vest de oraşul Godonin, trupele depe acest front au ocupat localităţile Kaumvia, Scitborice, Krjepice, Ustopece, Starovice, Police şi Pranovice.

Trupele depe cel de al 3-lea front ucrainean au ocupat după lupte crâncene, pe teritoriul Austriei, la nord şi la vest de oraşul Sankt Poelten, localităţile Ober-Welbling, Ambach, Haushein, Obritzberg, Weitzendorf, Herersdorf şi Hafing.

In celelalte sectoare ale frontului se semnalează lupte de importanţă locală şi activitate de patrule.

In cursul zilei de 16 Aprilie, pe toate fronturile, au fost scoase din serviciu sau distruse 86 tancuri şi tunuri auto-motoare germane.

In lupte aeriene şi de artileria anti-aeriană au fost doborîte 50 avioane inamice.

HITLER VA OPUNE ULTIMA REZISTENŢĂ
IN NORVEGIA

Moscova, 18 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Reuter" comunică:

Postul de radio Moscova, examinând Miercuri seara situaţia militară, a precizat că sistemul de apărare german a fost acum modificat şi Norvegia, şi nu regiunea Berchtesgaden a fost aleasă pentru ultima rezistenţă. Sistemul de apărare german este împărţit actualmente în trei sectoare separate: nord, format din Norvegia şi Danemarca, central, în zona Berlinului, şi sud, cuprinzând Alpii şi colinele de prelungire.

Se crede că Hitler a renunţat la planurile de a se retrage din Germania de nord pentru o ultimă rezistenţă şi a ales Norvegia, în loc de Berchtesgaden, pentru un dramatic „Apus al zeilor".

Săptămâna Crucei Roşii 19—26 Aprilie, Darul vostru se va transforma în medicamente, cearceafuri, paturi, suplimente de hrană

ŞCOLI DE ADULŢI

In interesanta expunere a tuturor problemelor învăţământului ce urmează a fi cercetate şi soluţionate, d. St. Voitec, ministrul educaţiei, a schiţat, între altele, şi un plan de lichidare a analfabetismului prin crearea de şcoli de adulţi.

Problema trebue privită şi rezolvată cu sinceritate şi curaj. In faţa numărului mare de neştiutori de carte, s'au luat în trecut măsuri referitoare la obligativitatea şi gratuitatea învăţământului primar, dar ele au rămas pe hârtie, neîngrijindu-se nimeni de stricta lor aplicare şi dovada o face statistica oficială care arată că la recensământul şcolar din toamna anului 1943, printre băeţii până la 16 ani şi fetele până la 20 ani, au fost găsiţi neştiutori de carte 17% la ţară şi 10% la oraşe. Mai precis, din totalitatea copiilor şi tinerilor dela 5—20 de ani 167.227 erau la acea dată neştiutori de carte (156.175 în mediul rural şi 11.051 în mediul urban) faţă de 1.607.435 de elevi în învăţământul primar de stat.

Situaţia este asemănătoare în ce priveşte generaţiile mai vârstnice, ceeace arată şi mai concludent necesitatea subliniată de d. ministru St. Voitec de a trece, prin măsuri practice, la lichidarea analfabetismului.

Colectivitatea însăşi este interesată în soluţionarea acestei probleme, care nu priveşte numai pregătirea individuală, ci rostul muncii şi productivităţii fiecărui membru al colectivităţii.

Ştiinţa de carte e lumina, e deschiderea unor orizonturi noui pentru orice categorie de muncitori, chiar pentru cei cari, aparent, n'ar fi stânjeniţi în lucrul lor de faptul că nu ştiu să scrie şi să citească. Răspunzătorii trecutului n'au înţeles ori n'au voit să înţeleagă că posibilităţile muncii raţionale, ale câştigului şi ale îndrumării celor mulţi spre o viaţă mai bună, mai omenească, depind în largă măsură de ştiinţa de carte.

Urmele lăsate în acest domeniu de regimul ţarist au fost şterse în U. R. S. S. dela început şi roadele şcolilor de adulţi au fost nu numai stăvpirea analfabetismului, dar o sporire a producţiei şi a calităţii muncii în toate ramurile de activitate.

Transpus în fapte concrete, planul preconizat de d. ministru Voitec va da cu siguranţă şi la noi rezultate palpabile, îndepărtând astfel sistematic şi definitiv această pată ruşinoasă a analfabetismului.

CONDIŢIILE TACTICE ŞI TEHNICE
ALE RĂZBOIULUI CONTRA JAPONIEI

III

de ROBERT P. PATTERSON
Subsecretar de stat la Ministerul de război

Multă lume crede că sarcina de a înfrânge Japonia constă pur şi simplu în a strămuta puternicile noastre forţe aeriene depe teatrul european în Pacific şi a şterge apoi Japonia de pe hartă. Din nefericire, problema nu e atât de simplă. Avioanele nu pot fi strămutate fără o pregătire îndelungată şi amănunţită. Mai întâi trebuie să se cucerească teritorii care să fie folosite ca baze. Aceasta înseamnă operaţii amfibii pe o scară intensă, precedate de o neutralizare aeriană şi sprijinite de unităţi terestre şi navale. După efectuarea debarcărilor şi ocuparea terenurilor de aviaţie, acestea trebuiesc reconstruite, extinse şi apărate. Trebuie să se procure apoi pe o scară întinsă facilităţi portuare pentru a permite debarcarea întăririlor.

Posibilităţile limitate de transport pe mare au fost unul din factorii cari ne-au împiedecat de a avea totul gata pentru transferarea rapidă a unui mare număr de avioane în Pacific. In bună parte din pricina asta nu am reuşit încă să dăm înapoi linia de apărare japoneză.

Această sarcină ne-a costat tot materialul pe care l-am putut lua depe frontul european. Ne-a costat vieţi, a cerut un mare număr de vase.

Proviziile şi echipajele terestre pentru forţele noastre aeriene, benzina, hangarele, cimentul pentru piste nu pot fi transportate pe calea aerului. Ele trebuiesc să fie transportate cu vapoarele.

Se înţelege dela sine cât de uşuratec ar fi să contăm pe o acţiune aeriană imediată împotriva Japoniei, odată ce războiul din Europa s'ar sfârşit. Vom strămuta avioanele noastre din Europa în Pacific cu rapiditatea pe care ne-o poate îngădui ingeniozitatea americană, dar această mişcare va cere luni îndelungate. Problema transferării tuturor energiilor noastre depe teatrul european în Pacific îndată după prăbuşirea Germaniei, preocupă pe orice american. Valul de oameni şi de provizii spre Europa va fi oprit în câteva ore. Imensa maşină care era împinsă cu toată forţa înainte, va trebui deodată întoarsă înapoi, fără măcar să se oprească o clipă.

In cursul anului care va urma după înfrângerea Germaniei, numai armata singură va avea de transportat în Pacific provizii egale cu de patru ori cantitatea transportată peste ocean în tot cursul primului război mondial. Distanţele dela porturile depe coasta noastră de Vest la extremitatea Pacificului sunt aproximativ de douăzeci de ori cât acelea dela porturile depe coasta de Est până în Europa. Aceasta înseamnă că trebuiesc de două ori atâtea vase de transport, vase de escortă şi convoaie pentru a aproviziona o forţă armată în Extremul Orient, decât era necesară pentru a aproviziona o forţă similară în Europa. O problemă şi mai importantă decât transportul pe mare e aceea a procurării unui număr suficient de baze şi de facilităţi portuare de cealaltă parte a Pacificului. Construirea unor baze prezintă tot atâtea probleme cât şi construirea lui New York City în mijlocul deşertului Gobi. Incepi cu nimic. Tone de oţel, de lemn, de cablu, de ţevi, de combustibil, de echipament, de hrană, şi nenumărate alte elemente trebuiesc transportate peste mari întinderi de apă.

Unul din cei mai costisitori factori în acest proces de construcţie e necesitatea de „a rula" incontinuu şi de a părăsi baze mai îndepărtate pe măsură ce vom obţine baze mai apropiate de inima Japoniei.

Dealungul celor 5.300 mile între Havai şi Manila nu exista nici un port important înainte de război. Pe distanţa de 2000 de mile dintre Australia şi Manila nu era nici un dok, pe care să fi putut să ancoreze un vas de tip „Liberty".

(Continuare in pag. 2-a)

SĂRBĂTOAREA MUNCII

Intreaga muncitorime de toate nuanţele şi din toate ramurile de activitate se pregăteşte să dea o strălucire deosebită zilei de 1 Mai, sărbătoarea muncii.

Urmând ritmul neîncetat al progresului, dreptatea a triumfat dând muncii — muncii din uzine ori din biurouri, depe ogoare ori din laboratorii — toată atenţia cuvenită unei valori reale, permanente.

Dreptul de organizare solidară, de afirmare a năzuinţelor şi revendicărilor de ordin material şi moral, nu mai este contestat importantului factor de producţie care este muncitorimea; păsurile ei sunt ascultate şi satisfăcute, este primul 1 Mai al libertăţii de asociere şi organizare, este prima sărbătoare a muncii, este simbolul zilelor senine ce vor trebui să urmeze în alcătuirea noilor orânduiri sociale, spre a statornici muncii locul pe care îl merită în opera de propăşire a colectivităţii.

Ziua de 1 Mai 1945 va fi sărbătoarea care subliniază triumful libertăţii de organizare şi de îndrumare pe calea înfăptuirilor de dreptate pentru toţi cei cari muncesc, va fi afirmarea începutului erei de armonie socială mult aşteptată care trebue să stea la baza sforţărilor de refacere, reconstrucţie şi redresare a întregei noastre activităţi, în toate domeniile.

INAINTAREA TRUPELOR ROMÂNE
MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI
COMUNICATUL ASUPRA OPERAŢIILOR DIN ZIUA DE 18 APRILIE

In regiunea cursului mijlociu al râului Morava, la Nord-Est de Godonin, trupele române au realizat noui câştiguri de teren, pe ambele maluri ale râului, cu toată dârza rezistenţă a inamicului.

In spaţiul dintre Morava şi Vag, trupele noastre, luptând în strânsă legătură cu cele sovietice, au trecut — după lupte grele — prelungirea de Nord-Est a munţilor Carpaţii Albi.

Luptele continuă.

La West de munţii Fatra Mică, activitate de luptă locală.

Mai multe contraatacuri ale inamicului au fost respinse cu pierderi mari pentru el.